

MUISTUTUS

Arvoisat lautakunnan jäsenet!

Vastustamme suunnitellun maa-aines ja ympäristöluvan myöntämistä Matarmäki RN:o 5:16 tilalle.

Muistutuksen ovat allekirjoittaneet kuulutusaikana lähes kaikki kiinnitavoitetut rajanaapurit ja lähialueen asukkaat sekä useita henkilöitä lähialueen ulkopuoleltakin.

Esille tuodut seikat on pyritty tuomaan maa-ainesluvan ja ympäristöluvan kannalta eri näkökulmista, mutta osittain niissä on myös liittymäkohtia eri lupiin.

Hankkeesta aiheutuisi kohtuuttomia tai erittäin merkittäviä haittoja ympäristölle, maisemakuvalle, eläimille, liikenteelle ja terveydelle sekä viihtyvyydelle.

Mm. seuraavat asiat ovat hanketta koskevien lainkohtien osalta lainvastaisia.

Hanke on maa-aineslain 3 § (vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan sekä toiminnan aiheuttama vaara ja haitta asutukselle/ympäristölle) vastaista.

Hanke on ympäristönsuojelulain 42 § 1 kohdan 1 (terveyshaitta) ja 2 kohdan (merkittävä ympäristön pilaantuminen) sekä 5 kohdan (naapuruussuhde) vastaista.

Hanke on naapuruussuhdelain 17 § (naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuvaa kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, liasta, pölystä, melusta, tärinästä, valosta, tai muista vastaavista vaikutuksista) vastaista.

Hanke on vesilain 2 luvun 10 § (eräiden vesiluontotyyppien vaarantaminen) vastaista.

MAA-AINEKSEN OTTOLUPA

1. Maa-aineslaki mainitsee mm, ettei toiminnasta saa aiheutua asutukselle tai ympäristölle vaaraa ja mikäli tällaisia ristiriitoja esiintyy, voi se estää luvan myöntämisen. Tähän voidaan katsoa sisältyvän myös melusta aiheutuva haitta. Tähän liittyen on huomioitava myös mitä jäljempänä on mainittu melusta ympäristölupaan liittyen sekä huomioitava liikenteen aiheuttamat vaikutukset.
2. Myös maa-aineslain (555/1981) mukaisesti ottamisluvassa pitäisi esittää lupamääräyksiä meluun liittyen (louhinnan etenemissuunta ja toiminta-ajat).
3. Kohdealueen välittömässä läheisyydessä tien toisella puolella on olemassa oleva rakennuspaikka ja tulevat rakennuspaikat yleisen tien varrella sekä ottoalueen länsipuolella kärsivät louhinta- ja murskaustoiminnan aloittamisesta myös taloudellisesti arvonlaskun vaikutuksesta merkittävästi.
4. Maakuntahallituksen 11.5.2009 hyväksymässä, maakuntavaltuuston 29.5.2009 hyväksymässä ja Ympäristöministeriön 4.10.2010 vahvistamassa maakuntakaavassa on osoitettu kallio- ja rakennuskiviottoalueiksi alueet kohdealueesta n. 1km etelään ja n. 3km länteen; ei kohdealuetta.
5. Murskaus- ja louhintatyö tuovat ko. toiminnassa esiintyvät haittavaikutukset jokaisen lähiseudun asukkaan ja maanomistajan kärsittäväksi.
6. Alueen kauko- ja paikallismaisemakuva muuttuu haitallisesti.
7. **Kerimäen kunnan hallitus on 17.1.1984 päätöksellään viimeksi hylännyt samaiseen paikkaan suunnitellun vastaavan, mutta vain noin kolmasosan nykyiseen hakemukseen verrattavan luvan (210 000 m3).**
8. 17.1.1984 hakemus on hylätty MAL 6§ mukaan, koska ottamisesta aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista.
9. Myös ympäristöviranomaiset Mikkelistä ottivat silloin kielteisen kannan tuleviin haittoihin perustuen.
10. Hakemus on ristiriidassa ympäristöluvan kanssa, koska väitetään, ettei ottamistoiminnan aikana alueella säilytetä mitään ympäristölle haitallisia aineita, kuten poltto- ja voiteluaineita.
11. Hanke ei ole hakijan ilmoitukseen perustuen ympäristövaikutuksiltaan vähäinen.
12. Uusi hakemus (kokonaisuudessaan 600 000 m3) **tarkoittaa 6.9 hehtaarin alueella 200 m x 300 m x 10 m kokoista louhittavaa, murskattavaa ja kuljetettavaa graniittimäärää.**
13. Ottoalueen pohjaveden korkeutta ei ole selvitetty.

14. Ottoalue alkaa suoraan naapuritilojen rajoilta ja läheisyydessä on muuta asutusta. Hakemuksessa ei ole huomioitu naapuruussuhteita (naapuruussuhdelaki 17 §).
15. Räjätöksissä lentävät rikkokivet ja sirpaleet voivat aiheuttaa vaaratilanteita naapuritiloilla ja tiellä liikkuville sekä laatutappioita puustolle.
16. Ympäristöministeriön oppaassa Maa-ainesten ottaminen ja ottamisalueiden jälkihoito (Opas 85, 2001) todetaan, että kallioulouhoksen ja asutuksen välillä suoja-alueen tulisi olla vähintään 300-600 metriä; nyt ollaan rajan alarajoilla ja suojavaikutus on kyseenalainen.
17. Melun- ja pölyntorjunnassa tulee ottaa huomioon alueen maastonmuodostus, koska ottoalueen ja lähimmät asuinrakennukset pohjoisessa erottaa notko.

YMPÄRISTÖLUPA

1. Kohdealueella ei ole soraa; hakemuksessa on viitattu myös lupaan murskauslaitokselle soran murskaukseen.
2. Vaikka alue ei olisi merkittävä pohjavesialue ja pohjavedet pilaantuisivat, pohjavesien turmeltumistilanteessa alueelle ei ole tarjolla kunnallista vesihuoltoa.
3. Louhinta-alueen välittömässä läheisyydessä 15m etäisyydellä on vesialue, joka johtaa herkkiin Vääräjärveen ja sitä kautta Suureenjärveen, mikä on myös huomioitava saastumisen kannalta (Vesilaki 2 luku 11 §). Virtaus etenkin keväisin ja sadeaikana on voimakasta.
4. Alueen lähteiden olemassa oloa ei ole tutkittu.
5. Louhinta- ja murskaustoiminta sekä muu toiminta mukaan lukien liikenne vaikuttaa mm. lintujen pesintään ja alueen ekosysteemeihin haitallisesti.
6. Ottoalueen eteläpuoleisella tilalla on tekeillä **Suomen Metsäkeskuksen hankkeena toteutettava lintukosteikko**. Hanke **liittyy vesiensuojeluprojektiin** alueella (ml. Vääräjärvi ja Suurjärvi). Kosteikon reuna on vain kymmenien metrien päässä suunnitellusta ottoalueesta. Hankkeessa on heidän puoleltaan mukana Pasi Pakarinen.
7. Ottoalueen eteläpuoleisella tilalla on myös noin 20 vuotta käytössä ollut riistapeltokosteikon vieressä. Ottotoiminta turmelisi sekä kosteikon että riistapellon.
8. Hakemuksessa koneiden ja laitteiden kunnossapitotöitä ei sitouduta tekemään arkena eikä päiväaikaan, joka aiheuttaa melua ja liikennettä.
9. Myös kuormausta ja kuljetusta on tarkoitus tehdä viikonloppuisinkin.

10. Melu- ja pöly haittojen ehkäisy pohjoisen suuntaan oleville asuinkiinteistöille on laitoksen sijoittelulla jo teoreettisestikin mahdotonta, koska lähialueen asuinrakennuksista rakennuksista on suora yhteys kohdealueelle ja välissä on kartoista näkyvä notkelma eivätkä taimivaiheessa olevat lehtipuut estä vaikutusta varsinkaan lehdettömänä aikana.
11. Ottoalueen sijainnista johtuen ei taimikko- ja muita puustosuoja-vaikutuksia voida taata, koska alueet eivät ole hakijan hallinnassa/omistuksessa.
12. Kohdealueen ottamissuunta tehostaa melu- ja pölyhaittojen vaikutusta pohjoisen suuntaan, joka on lisäksi vallitseva tuulen suunta ja jossa on myös asutusta lähietäisyydellä.
13. Ottamissuunta aiheuttaa heijastumisvaikutuksen melulle pohjoisen suuntaan. Kova pinta tehostaa vaikutusta.
14. Melu heikentää ympäristön laatua ja voi aiheuttaa terveyshaittoja tutkitusti.
15. Kastelutoimenpiteet lupahakemuksessa tuntuvat ylitoiveikkailta; kuormien tai varastokasojen kastelu ei liene kovin yleinen ilmiö alalla. Ainakaan vuotuinen 290 vesikuution käyttöarvio ei tue tätä väitettä; vesimäärä vastaa noin kahden ok-talon vuotuista kulutusta.
16. Pölynsidontaan suunniteltu vesi on ajateltu tuotavaksi säiliöautoilla, mikä tuntuu erikoiselta vaihtoehdolta (jopa 730 m3 vuodessa). Kastelun toteutuksesta ei ole selvitystä.
17. Suunniteltu tieliittymä tekee aukon suunniteltuihin meluesteisiin, joka on pohjoisen suuntaan.
18. Kuinka mm. laitoksen kuljettimien koteloinneista voidaan puhua pölyhaittojen vähentämisen yhteydessä, jos urakoitsijoista tai heidän laitteestaan ei ole mitään tietoa eri murskauseroilla.
19. Ympäristöministeriön ohjeiden mukaan melurasitusta tulisi arvioida monipuolisesti, ei ainoastaan päivä- ja yöajan ekvivalenttitasoina. Meluhaitan kohtuuttomuutta arvioitaessa on otettava huomioon ekvivalenttitasojen lisäksi melun luonne, esimerkiksi iskumaisuus, kapeakaistaisuus, enimmäistasot, melutapahtumien toistuvuus ja ajoittuminen.
20. Suunniteltu vuosittainen 30 – 75000 kiintoteoreettinen kuutiomäärä (ktr) tarkoittaa graniitin 2750 kg/ktr ja 15 000 kg kuorma-auton kantavuudella 5500 – 13750 autokuormaa vuodessa. Tätä autorallia kestäisi lupahakemuksen mukaan jopa 20 vuotta.
21. Hakemuksessa edellinen asia on luokiteltu vähäiseksi liikennemääräksi, mikä ei pidä paikkaansa. Lisäksi tulee vielä muu liikenne.
22. Kuljetustoiminta aiheuttaa melu- ja pölyhaittojen lisäksi erittäin merkittävän liikennemäärän kasvun takia myös liikenneturvallisuusriskejä.

23. Yleistä tietä ei ole mitoitettu eo. liikennemäärille. (kuvat)
24. Yleisellä tiellä on ko. liikennettä ajatellen useita vaarallisia liittymiä sekä kapeita kohtia. Vaarallisissa paikoissa on jo nyt sattunut pyöräilijän auton alle jääminen, postiauton kolari ja puutavara-auton tieltä suistuminen. Kuolemaan johtavilta onnettomuuksilta on silti vielä vältytty. (kuvat)
25. Murskaustapahtuma on monivaiheinen ja aiheuttaa pöly- ja meluhaittoja täten useammassa vaiheessa; myös kuormatessa.
26. Alueella tarvittava talousvesi tuodaan tarvittaessa säiliöissä, mutta niistä ei ilmene esim. wc- ja sosiaalityöjen toteutusta "kantovetenä". Lisäksi ei ole mainintaa veden varastoinnista.
27. Öljyjen ja voiteluaineiden käsittely muualla kuin suojatuilla varastointialueilla esim. huoltotoimien yhteydessä aiheuttaa mahdollisen ympäristöriskin. Arvio 5500 - 14 000 litraa vuodessa.
28. Hakija pystyy vaikuttamaan ainoastaan omien työmaateidensä kuntoon, mutta ei yleiseen tiehen ja sen kuntoon.
29. Myös laitoksen sähkötarpeen tyydyttämiseen tarkoitettu aggregaatti aiheuttaa melua, jota ei ole huomioitu erikseen. Ottoalueen Pohjoispuolella tienvarressa kulkee Suur-Savon Sähkö Oy:n 20 kV korkeajännitelinja sähkösaannin tyydyttämiseksi.
30. Hakemuksessa ongelmajätteiden syntymisestä on mainittu, muttei edes niiden määrää ja mistä ne tulevat.
31. Murskausurakoitsijoiden taustaa ei pystytä takaamaan; ympäristöasioiden hallintajärjestelmä on ainoastaan pyrkimyksenä.
32. Hakemuksesta ei ilmene miten voidaan varmistaa pudotuskorkeuden minimointi pölyämisen ja melun estämiseksi.
33. Hakemuksessa on haettu lupaa toiminnalle osittain myös yöajalle ja viikonlopuille, mikä on erittäin haitallista.
34. Meluhaittaa on vähätelty hakemuksessa kaikin puolin.
35. **Hakemuksessa ei ole huomioitu murskaus- ja louhintatyön melun impulsiivisuutta, joka jo ohjeiden mukaan pitäisi huomioida.** Impulsiivisuus vaikuttaa melurajoihin alentavasti!
36. Lähistöllä sijaitsevien asuinrakennusten osalta asuinkiinteistöt toimivat myös kaupunkilaisille loma-aikoina (kesäaika) ja viikonloppuina henkireikäni ja ovat siten myös virikistyskäytössä ja mikä pitäisi huomioida melun osalta (=5 dB alhaisempi taso).

37. Louhetta murskattaessa melutaso on soramurskausta korkeampi.
38. Ainakaan ensimmäisten vuosien aikana melusteiden rakentaminen ottosuunnasta ja laitoksen sijoittelusta johtuen ei ole mahdollista.
39. Tuki-alueita ei alkuvaiheessa pystytä toteuttamaan turvallisesti, koska suunnitellut varastointi- ja muut tuki-alueet sijaitsevat ottoalueella, joka alkaa suoraan rajasta.
40. Murskauslaitoksen melun suhteen tärkeä ominaisuus on, että laitoksen ääni on hyvin matalille taajuuksille painottunut. Matalataajuinen melu on meluntorjunnan kannalta ongelmallista. Sen vaimentaminen on korkeataajuisista melua huomattavasti vaikeampaa suuremmasta aallonpituudesta johtuen. Myöskään rakennusten seinät eivät vaimenna matalia taajuuksia kovinkaan hyvin, jolloin niillä on suurempi vaikutus rakennusten sisätiloissa.
- 41. Porausmelua ei ole huomioitu erikseen ja on hankalasti hallittavissa, koska se tapahtuu louhintarintaman päältä. Porauksen äänitehotasot eri lähteissä ovat 120 – 123 dB.**
42. Murskauslaitoksen äänitehotasona käytetään yleisesti 120 dB, joka on Tielaitoksen julkaisussa määritetty äänitehotaso.
43. **Tutkimusten mukaan voidaan vasta 500 m pitää etäisyyttä riittävänä, jotta melu pysyisi 55 dB ekvivalenttirajoissa, puhumattakaan alemmista tasoista.** Nyt etäisyys ja maaston olosuhteet asutuksen suuntaan ovat vielä keskimääräistä huomattavasti huonommat.
44. Suunnitellun toiminnan aikaiset maavallien ja murskeläjien siirrot ja erilaiset läjitykset aiheuttavat pölyä ja melua, jota on mahdotonta vaihtaa.
45. Kuljetuskaluston aiheuttama kivipöly ei laskeudu tuulisella ilmalla ennen asutusta ja näin ollen se kulkeutuisi asutuksien pihamaille ja asuntoihin sisälle.
46. Toiminnasta aiheutuisi melua ympäri vuoden. Maavallien siirtelylle ja läjityksille ym. töille ei ole hakemuksessa ole määritelty aikarajoja, joten sitä ilmeisesti ajankohdasta riippumatta.
47. Arseenia, sen terveysriskiä ja joutumista pohjaveteen ei ole huomioitu.
48. Räjäytystoiminnan aiheuttamat vaaratekijät on hakemuksessa selvittämättä riittävän hyvin.
49. Melua aiheuttavat aikarajat eivät ole valtioneuvoston asetuksen kivilouhimojen ympäristönsuojelusta koskevan 8 § mukaisia.
50. Osalla ottoalueen naapurituloista on järjestetty pelastus- ja etsijäkoirakoulutusta, joka todennäköisesti loppuisi ottotoiminnan alettua.